

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)
T.a.v. Mevrouw. dr. G. ter Horst
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8479	2008-0000216925	
betreft	ons kenmerk	datum
Advies VNG wetsvoorstel wijziging Awb en Wob (ivm Wet dwangsom en beroep)	ECGR/U200800946	13 juni 2008

Geachte mevrouw Ter Horst,

In uw brief van 20 mei 2008 vraagt u ons om advies over het concept voorstel van wet tot Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) in verband met de inwerkingtreding van de Wet Dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen.

In onze brief van 6 mei 2008 (ECGR/U200800715), inzake de schouw naar wettelijke beslistermijnen in verband met dezelfde Wet Dwangsom, hebben wij al een eerste reactie gegeven op de beslistermijn voor een verzoek op grond van de Wob en de beslistermijn voor een bezwaarschrift in de Awb. Nu wij dit concept wetsvoorstel hebben ontvangen, gaan wij graag inhoudelijk in op de twee voorstellen.

Algemene wet bestuursrecht

De voorgestelde wijziging van de Awb biedt een oplossing voor de belangrijkste knelpunten die onze leden hebben aangegeven. Door de termijn voor de afhandeling van een bezwaarschrift te laten ingaan nadat de termijn voor het indienen van bezwaar is verstreken, wordt het bij gemeenten veel voorkomende probleem van meerdere bezwaarschriften (met verschillende beslistermijnen) tegen hetzelfde besluit opgelost.

Daarnaast wordt de mogelijkheid tot verdagen verlengd van vier naar zes weken en een extra mogelijkheid voor uitstel gegeven. Dit doet recht aan de verschillende functies van de bezwaarschriftenprocedure en komt tegemoet aan de wens van gemeenten om een goed voorbereid

Postbus 30435 2500 GK Den Haag
Nassaulaan 12 2514 JS Den Haag Tel 070 373 83 93 Fax 070 363 56 82 www.vng.nl

en afgewogen besluit te kunnen nemen. Dit kan in enkele gevallen meer tijd kosten dan vooraf voorzien, bijvoorbeeld in het geval dat er tijdens de heroverweging een (nader) advies wordt gevraagd. Wij zijn verheugd dat de wetgever het belang van een zorgvuldige bezwaarprocedure honoreert. Wij willen hierbij tevens opmerken dat nu in de bezwaarfase een verdagingsmogelijkheid wordt gegeven voor die situaties waarbij (nader) advies wordt gevraagd, het in de rede ligt deze mogelijkheid ook te creëren voor de primaire fase. Wij hebben in de al eerder genoemde brief inzake de schouw gepleit voor deze mogelijkheid.

Wet openbaarheid van bestuur

Wij gaan onder een aantal voorwaarden akkoord met de verruiming van de initiële beslistermijn van twee naar vier weken in de Wob.

De motivering van het ministerie van BZK om de initiële beslistermijn met twee weken naar vier weken te verlengen, vindt zijn grondslag in een afstemmingsoverleg tussen de betrokken functionarissen van de diverse ministeries. Op grond van de ervaringen aldaar werd geconcludeerd dat vier weken (en maximaal zes weken) in de regel voldoende moet zijn om een beslissing op een Wob-verzoek te kunnen nemen. Er is dus geen onderzoek bij gemeenten voorhanden om deze conclusie te onderbouwen. Daarnaast is de belevingswereld van een rijksambtenaar een andere dan die van de gemeenteambtenaar: de omvang van de organisatie verschilt immers hemelsbreed.

Uit het oogpunt van een snelle dienstverlening aan de burger en een zo transparant mogelijk openbaar bestuur zijn ook wij echter van mening dat een verruiming van de initiële termijn met twee weken voldoende moet zijn om termijnoverschrijdingen zo veel mogelijk te voorkomen.

Anderzijds doet deze relatief korte uniforme termijn in onze visie geen recht aan het tijdsbeslag dat een omvangrijk en relatief ingewikkeld inzageverzoek legt op de ambtelijke organisatie. Veel gemeenten met weinig ambtelijke capaciteit hebben naar verwachting moeite om bij dergelijke verzoeken aan de voorgestelde termijn te voldoen. Ook nu al zien we dat gemeenten - veelal door capaciteitsgebrek - moeite hebben om de wettelijke termijn van maximaal vier weken te halen.

Daarnaast speelt nog een ander bezwaar. In toenemende mate constateren wij via onze leden dat burgers en bedrijven de termijn in de Wob in feite misbruiken c.q. oneigenlijk gebruiken om een vergoeding op grond van het Besluit vergoeding proceskosten te incasseren. Indien straks de Wet dwangsom ook van toepassing is op de termijnen in de Wob, kunnen wij ons voorstellen dat inzageverzoekers via oneigenlijk gebruik van de Wob trachten een dwangsom te incasseren en daardoor bestuursorganen opzadelen met aanzienlijke financiële lasten. In feite wordt er op die manier misbruik van belastinggeld gemaakt op basis van een wettelijke regeling. Dat kan niet de bedoeling zijn van de Wet dwangsom, maar is in het kader van de Wob een niet te onderschatten neveneffect. Bovendien merken wij op dat bij de keuze van de termijn aansluiting is gezocht bij het criterium van de redelijke termijn uit de Awb.

Wij hechten aan een grote mate van transparantie van het openbaar bestuur. Wij gaan daarom met het voorstel akkoord, onder de voorwaarde dat daarbij de volgende condities in acht worden genomen:

- er komt een onderzoek naar de vraag of in de bepalingen van de Wob differentiatie kan plaatsvinden

naar eenvoudige en omvangrijke inzageverzoeken, waarbij eveneens differentiatie in beslissingstermijnen plaatsvindt;

- bij inwerkingtreding van de Wet dwangsom dient voortdurende monitoring plaats te vinden over de vraag in hoeverre er oneigenlijk gebruik van de termijnen in de Wob plaatsvindt;

- er wordt duidelijkheid verschaft over de status van het wetsvoorstel van de Algemene wet overheidsinformatie, die de Wob op termijn zou moeten vervangen. In dit wetsvoorstel wordt uitgegaan van een heel nieuw verstrekkingenregime. Wij stuurden daarop onlangs een reactie (brief d.d. 25 februari 2008, kenmerk ECGR/U200800089) aan de minister van BZK, maar hebben geen enkele reactie en indicatie over het vervolg van de procedure ontvangen. Onze leden zijn in afwachting van nieuwe ontwikkelingen en ontvangen daarvoor graag een tijdpad.

Wij gaan er van uit dat u onze reactie meeneemt bij de verdere totstandkoming van het wetsvoorstel.

Wij zijn gaarne bereid tot overleg inzake de uitwerking van onze voorwaarden omtrent de Wob.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mevrouw mr. S.E. Korthuis
lid directieraad